

KÖZMŰVELŐDÉSI, TÁRSADALMI, GAZDÁSZATI, IPARI, KERESKEDELMI ÉS NEVELÉSÜGYI HETILAP: EGYSZERSMIND BARSMEGYÉ ÉS A MEGYEI TANFELÜGYELŐSÉG HIVATALOS KÖZLÖNYE.

MEGJELEN:

hetenként egyszer, vasárnap.

Egyes számok 20 krajozárjával kaphatók könyvkereskedésekben.

A kéziratok a szerkesztőséghez, pénzek s reklámciók a kiadó-hivatalhoz utasítandók.

Kéziratok vissza nem adandók.

Előfizetési feltételek.

Vidéken és Léván házhoz küldve:

Egy évre . . . . . 5 frt . kr.

Hat hónapra . . . . . 2 frt 50 kr.

Előfizetési pénzek postautalványnyal is küldhetők.

Hirdetések.

Hirdetések: négyhasábos poszt sor egyszeri közlésért 7 kr., kétszeriért 6 kr., többszöriért 5 kr. fizetendő.

A nyilttérben: minden három hasábos garmond sor díja 20 kr. Bélyegdíj minden egyes beiktatásért 30 kr.

Velünk összekötöttségben levő hirdető-irodák, előfizetők, vagy a gyakori hirdetők tetemes díjkedvezményben részesülnek.

Adakozások a lévai főgymnáziumra.

Legújabb adakoztak: Tóth Kálmán (Ar. Maróth) 1 frt, Petykó Elek csp. plebános (Uj-Bánya) 2 frt, Dr. Lányi Benedek (Ar.-Maróth) 5 frt, Várady Imre (Verebély) 4 frt, Kazy János képviselő gyűjtőívén (Budapest) 39 frt; hozzá járultak: Kazy J. 5 frt, Gajzrágó Ferencz, Zeyk Daniel, Bornemisza Ádám, Molnár Viktor, Gal Jenő, Lónyay Sándor, Minorich Aurél, Lipovniczky Nándor, Groman Dezső, Rosta-házy, Odescalchy Gyula, Szilágyi Virgil, B. Béla, Szalay Ödön, D. Ansel Márton, Vizsolyi, Dr. Mandel Pál, Dr. Gál József, Szatmáry M., Justh György, Dániel Gábor, Jánossy János, Dr. Rosszivald István, Plachi, Beothy Gerő, Szerb György, Simonyi, Andreánszky, Bende, Kissovits J. 1-1 frttal, Latinovits Gábor és b. Wodjaner Albert (Budapest) 2-2 frttal, Szeesányi Kajetán 5 frt, Braun Gyula (Budapest) 2 frt.

Összesen: 58 frt.

A multhéten kimutatott összeg: 24,453 frt. 75 kr

Legújabb összeg: 24,511 frt. 75 kr.

Néhány szó a gazdasági hiteligyletekről.

A földművelés körében fölmerült azon jelenség, mely nemcsak megyénk, de Magyarország összes termelőit aggodalommal tölti el: a gabonának alacsony ára, méltán tereli figyelmünket oda, hogy e fontos nemzetgazdasági kérdés megoldásával behatóan foglalkozunk.

A földrajzi fekvés, a talajviszonyok tűzik gazdálkodóink elé azon missziót, hogy míg a nyugat népeinél a gyárpar szerepel a produktív termelés főtenyezője gyanánt, — addig nálunk a földművelés, állattenyésztés s ezzel rokon termelési ágak lépnek előtérbe, — ha másutt az ipar és kereskedelem jövedelme képezi a bevételek főforrását, nálunk a föld termőképességét kell okszerűen kiaknázni, — mert ez képezi azon kincses bányát, melyben a földfedezett ereket semmi esetre sem szabad kipadni engedni. — Ebből nyer tápot nálunk a kereskedelem, innen nyeri főmozgató erőit az egész szervezet.

Ha tehát fölmerülnek oly körülmények, melyek a gazda fáradozásainak sikerét veszélyeztetik, — vizsgáljuk azon okokat, melyek ez aggasztó körülményeket előidézték, s ha megeljük a baj forrását, annak megszüntetésén munkálkodjunk.

Lehet egyik, vagy másik gabonanemnek túltermelése, vagy a korábbi években nem értékesített készlet fölhalmozottsága azon ok, mely a gazda termékeinek árát igen alacsonyra szállítja, s e mellett még fontos tényező lehet azon verseny, melyet le kell győzni a termékeit elárusítani akaró gazdának akkor, midőn a piacon más termelők készletével találkozik.

Ilyenkor, hogy meglevő termését, az előállításra fordított anyag, — munka és idő értékén alul is ne legyen kénytelen elvesztetni, saját szükségleteinek s az újabb termelés költségeinek fedezésére képes legyen, s a föntartásnak alapját képező ingatlanon túladni ne kényszerüljön, — eleve kell gondoskodnunk azon helyzet megteremtéséről, mely földművelőinket versenyképesekké teszi, — őket arra képesíti, hogy a konkurrenzia által fölvert hullámok csapásait kiálják a nélkül, hogy a megélhetés küzdelmei által nyomatva, magát a tőkét kénytelenítettnek elidegeníteni, — s így azon lejtőre lépni, melyen már is oly sok birtok lón elkótyavetyélve.

Ezen helyzet megteremtésében pedig igen fontos kérdés a mezőgazdasági hitelszövetkezetek megalakítása.

Igaz, hogy a hitel maga, közvetlenül nem idéz elő tőkeszaporulatot, de azért tagadni mégsem lehet, hogy jól rendezett hitelviszonyok a termelésnek előmozdítására, s ezáltal közvetve a vagyonság gyarapodására jótékony befolyással vannak, mert a tőkék forgását előmozdítják, a kölcsönt olcsóbbá teszik, s így, ha a hitel épen a földbirtokos és földművelő osztály érdekében rendeztetik, lehetővé teszi a belterjesebb és okszerűbb termelést, — s a gazda, ki most termését nem értékesítheti, létesíthet oly beruházásokat, melyek hasznosan gyümölcsözők lesznek.

Csak a mezőgazdasági hitelszövetkezetek általános elterjedése azon mód, mely visszaállítja a földbirtokosnak azon jelentőségét és értékét, melyre az hazánkban hivatva van.

Tehát a földbirtokos és földművelő osztálynak egyesülése hozhatja csak létre azon intézetet, mely jól fölfogott érdekeiknek egyszersmind korszerű kifejezője is leend.

Azon osztály érdekében nyúlok ezuttal tollamhoz, mely a megyénken átfolyó Garam-, Zsitva termékeny völgyeit lakva, mondhatnók, egészben földműveléssel foglalkozik.

Ha a mezőgazdasági hiteligylet összer-tagjai korlátlan felelősségű szövetkezetté alakulnak, birtokukkal kezességet vállalnak, — s a tőkepénzes, vagy pénzüintézet és a kölcsönre szoruló egyleti tag között a közbenjáró szerepet teljesítik, úgy, hogy a kölcsönvevő részére az egylet veszi föl a pénzt a tőkepénzes-től, s ennek a kölcsönvett összeg fejében kamatozó, s a hitelszövetkezet nevére szóló zálogleveleket ad, — vagy pedig a kölcsönre szorulóknak e zálogleveleket kiadja, hogy ez magának a tőkepénzes-től azokra pénzt szerezhethet, — biztosíthatja a gazda önállóságát.

A szövetkezetre magára biztosításul szolgálhat, ha minden kölcsönvevőnek legföljebb jószága értékének fele, vagy kétharmad részéig terjedő hitel adatik, — hogy a birtok árának esetleges leszállása által maga az egylet ne károsodjék.

Hogy maga a tőkepénzes ne legyen kitéve azon kényszer helyzetnek, hogy hosszú időre köti le pénzt, s maga a szövetkezet is könnyen juthasson kölcsönhöz, — engedtessek meg a záloglevelekben a kölcsönadónak a tőke mindenkorai fölmondása, s még e mellett a zálogleveleknek elárusíthatása, — mi által az jogosítottak föl a kölcsönutáni kamatok föl vételére, ki a záloglevelek birtokosa; — ezzel szemben azonban a hitelszövetkezet a tőkét adósának föl nem mondhatja, s ha a hitelező fölmond, — a szövetkezet a tőkét más pénzüintézet, vagy tőkepénzesnél fölvenni tartoznék. Időszakonkénti kisorsolás útján a kibocsájtott záloglevelek beválthatók.

A gazdasági hitelszövetkezet igazgatóságának legyen föladata az, hogy az adós egyleti tagoktól a kamatokat határozott időpontban behajtsa; — miután azonban a földbirtokos és földművelő osztály helyzetének javítására alakult szövetkezet, — ha egyik, vagy másik tagja elemi csapások, vagy balesetek által a kamatfizetésben akadályoztatik, — neki haladékot adhat, míg ellenben, ha jövedelmeit indokolatlanul pazarolja, vagy a jószágot rongálja,

— a birtok a szövetkezet részéről, a szükséghez képes zár alá vehető, vagy épen árverés útján értékesíthető legyen.

Ha ezeketán elgondoljuk, hogy ily hitelszövetkezetek a tőkepénzes, vagy hitelintézeteknek kétségtelenül nagyobb biztosítékot nyújtanak, mint az egyes kölcsönvevő, — be kell vallanunk, hogy általuk a hitel szilárdabb alapra lesz fektetve s így a gazda olcsóbb kölcsönhöz juthat; — s ha maga a szövetkezet valamivel magasabb kamatot követel adós tagjaitól, mint a melyet ő tartozik fizetni a tőkepénzesnek, — még azt is megállapíthatja, hogy a tőkék törlesztése ezen mérsékelt magasabb kamat többletéből eszközöltessék, — s ennek áldása a földbirtokra, a gazdára bizonyosan meghozza üdvös jótéteményét.

Csak ily hitelszövetkezetek alakítása mellett nem kell féltanünk gazdáinkat, hogy az uzsora örvényébe merülnek, s ha ezen szövetkezetek áldásait élvezzi népünk, — eltörölhetjük bátran az uzsora törvényt s akkor csakugyan nyílt homlokkal hirdethetjük, hogy nemzetünk már a műveltségnek, gazdáink pedig az öntudatnak azon fokára emelkedtek, hogy a kamat maximumnak törvény általi meghatározására hazánkban már szükség nincs.

Porosz-Szilézia bölcseje a földbirtokos hitelszövetkezeteknek, onnan terjedt az el Németországnak egész északnyugatán csak azért, mert jótékony hatásaival nem sokaig késett a földbirtok valódi becsét megállapítani.

Csakis az ilyenemű hitelszövetkezetek bírnak értékkel a kisbirtokosokra nézve; nem pedig az itt-ott megalakult kölcsönközvetítő „előleg egyesületek“, melyek ezideig ugyszólván szenzáljai a „Kis birtokosok —“, vagy egyéb pénzüintézeteknek.

Ily mezőgazdasági hitelszövetkezetet alakítsunk mi is megyénkben, s annak fiókegyleteit akár azonnal, — akár a kezdet stádiumának befejezése után, állítsuk föl megyénknek azon nagyobb forgalmat föltüntető városaiban és helyein, melyek a földbirtok és termelés gócpontjai gyanánt jelentkeznek.*)

Dr. HALASY KÁLMÁN.

*) Mi a Barsmegyei gazdasági egyesület kezdeményezésére alakult előleg-egyesületek keletkezésénél, már kifejezést adtunk abbéli nézetünknek, hogy a földbirtokosok semmiféle hitelt nem bírnak meg, sőt földbirtokot saját tőke-járuclék nélkül kezelni kellő haszonnal nem is képzelünk tért adunk mindamellett igen szívesen e modern eszme fejtegetésére, s adandó alkalommal bővebben is kifejtjük erre vonatkozólag nézeteinket. — Szerk.

K Ö Z Ű G Y.

— A gazdasági miniszter rendeletet intézett a városi hatóságokhoz, miszerint a fogadó, vendéglő, kocsma, sörláz, pálinkamérés, kávéház és kávéház, továbbá a zsibáruskodás, a foglalkozást közvetítő és eszlészszerző üzemek, a kéménysöpítés, a társaskocsi és bérkocsi-iparok, szóval az egegyéj alá eső iparok tárgyában f. évi november hó 21-eig szabályrendeletet alkosson. Ha azonban az itt felsorolt iparok valamelyike a város területén ez idő szerént nem gyakoroltatnék — mint a miniszteri rendelet megjegyzi — ez esetben erre szabályrendelet nem alkotandó, de be kell jelenteni a megyéhez, hogy az illető iparág nem gyakoroltatván, szabályrendelet alkotásának szüksége nem forog fenn. Ugyanezen rendelet megemlíti végül, hogy míg az engedélyhez kötött iparágakra vonatkozó szabályrendelet jóváhagyva nem lesz, az ideig ezen iparok üzésére iparengedély egyáltalán nem adható.

Magyarország földállaga.

A hazánkban bevégzett kataszteri munkálatok alapján nem lesz érdektelen földstatistikánk hivatalos megállapításával s ennek alapján Magyarország földállagával megismerkedni.

Fényes Elek statisztikai becslései szerint Magyarországnak összes földterülete 46,796,426 holdra rugott. Ezen adatok elismerése méltó megerősítést nyertek a telekadóprovizórium behozatala czéljából eszközölt fölvételek által, melyek szerint a művelés alá vett föld kiterjedése 38,872, 123 hold, a műveletlenül hagyott pedig 7,583,777 hold s így e kettő együttvéve 46,456,900 hold volt.

Az ötvenes években fölvett kataszter Magyarországon 47,133,378 hold termő és 8, 871,022 hold terméketlen földet talált.

A legújabb kataszteri fölmérés szerint pedig az országos statisztika hivatala a termőföldet 51,293,921 holdban, a műveletlenül levőket pedig 4,515,113 holdban mutatja ki, tehát az ötvenes évek óta a termelés alá vett föld kiterjedése 6,257,755 holddal, azaz majdnem 14%-al növekedett, vagyis a folyton emelkedő földművelés a legtöbb 30 év alatt 625 négyszög mértföld új földet vett művelés alá.

A legújabb kataszteri felmérések adatai szerint a különböző földnek viszonyai következőleg alakulnak: Szántóföld: 22,397,792 hold. Szőlő: 739,480 hold. Rétek és kertek: 6,706,979 hold. Legelők: 7,496,550 hold. Erdők: 15, 807,136 hold. Nádas: 161,384 hold. Vagyis négyszögű mértföldekben: Szántóföldek: 2239. Szőlők: 73. Rétek és kertek: 670. Legelők: 749. Erdők: 1586. E—r.

A jó ügy érdekében.

Léva, októberhó 22-én 1884.

Miután tek. Szerkesztő úr ismeri a tollforgatás iránti anthipathiámat, bizonynyal elcsodákozok, hogy nagyrabecsült lapja számára tölem is kap közleményt.

Tudom, hogy valami betedhet országra szóló hírt vár: pedig hát sem a pisai dőlő torony nem dőlt le, sem a lévai magistrátussal nem szövetkezett a kegyes patronatus a Léván hiányzó torony fölépítésére. — Egyik alkalmi látogatásom alkalmával véletlenül szerzett tapasztalásomról ohajtok rövid tudósítást hozni m. t. olvasói számára, és pedig a verebelyi tanügyi állapotról, — a mit a közjó érdekében önzetlenül cselekedvén, úgy adom elő a dolgot, amint azt hallottam.

E hó elején átutazás-közben egy régenlátott barátomhoz szálván, társalgás közben gyermekeivel is szóba eszkekedve, kérdezém fölük: járnak-e iskolába? tudnak-e írni, olvasni stb. — Azt kaptam válaszul, hogy nem járnak iskolába, hanem magántanításban részesülnek egy zsidó tanító által!

Hogyan és honnan van az! Talán nem képesek versenyezni a verebelyi kath. tanítók a zsidó tanítókkal? — Vagy tán meghasonlós történet köztetek és a kath. tanítók között? — Barátom elcsodálkozván megbotránkozásomon az ő sajátos nyugalmaival azt felelé nekem: „Ez csak a kémszerhelyzetnek tudandó be;

mert — úgymond — ki vehetné nekem azt rossz néven, hogy gyermekeimet sem a tultömött katolikus iskolába, sem pedig az inkább kamrához, mint iskolához hasonlító zsidó-iskolába nem küldöm! — Hogy pedig gyermekeimet zsidóra biztam, az is csak azért történt; mert a két-katolikus tanítót nálamnál hamarabb elfoglalták mások, és tudnod kell azt is, hogy Verebélyen 240—60 tanköteles közül körülbelül 200 iskolát látogató gyermek tanítását csupán 2 tanító végzi! — Ezekről tehát nem is lehet követelni, hogy több magán-tanórát is vállaljanak. — Látod barátom, folytatá beszédét — így jutott házamba zsidó-tanító, és ily kémszerhelyzetben többen is vagyunk itt.

Mig valami kedvező fordulat nem áll be a helybeli tanügyi viszonyokban, addig be kell értnünk a status-quo-va!

Csak hogy méltán fáj az nekünk, hogy ma semmivel sem jobbabb Verebelyi tanügyi viszonyai, mint valának 1848 előtt!!! — Ki ennek oka? kérdém. — Barátom rámutatott; — de én e helyen kíméletből elhallgatom az érintett neveket, csupán azon véleményemnek bátorkodom nyílt kifejezést adni: „hogy Verebely nemcsak megérdemlené, hogy tanügyi viszonyai megjavuljanak, hanem erre szorosan véve égető szüksége is van!”

Hogy miképen lehetne a javulást elérni, azt az illetők, kikre a tanügy bizva van, nagyon jól tudják. — Azt is tudjuk, hogy e czél elérésére szükséges eszközök kezeikben vannak s hogy még egy III. vagy esetleg IV. osztály föllállítása is sokkal könnyebben menne itt, mint sok más községben, — de hát: hiányzik a jó akarat; s ahol ez nincs, ott nincs haladás.

Szabad-e ennak jövőben is így maradni? (E kérdésre feleljenek azok, kik a mult számunkban közölt, parányi lélekszámmal bíró Óvár község nemes példáján lelkesülni nem képesek. — Szerk.) Vederemo.

Különfélék.

— A Bars megyei Hirlap mult számában szerkesztőségünk személyére vonatkozólag egy oly közlemény jelent meg, mely a tisztesség határát messze-tulszáryalja, s indokolatlanul megtámadja egyéni becsületünket; mi e téren laptársunkat nem követhetjük, a közlemény írójához méltó fegyvert forgatni nem akarunk. Azonban ugy az írói tisztesség megóvása szempontjából, mint saját becsületünk védelmére kötelességünknek tartjuk: a Bars megyei Hirlap szerkesztősége —, illetőleg a közlemény írója ellen a törvényes eljárás útján keresni orvoslót.

— A vetés ugy Bars, mint Hontvármegye területén legnagyobb részben be van fejezve, a korai vetések a száraz nyarak után itt-ott röges földbe estek, a későbbieknek már az esők folytán a földet porhanyóbbá lehetett tenni s így ez utóbbiban a vetés arányosabb; de általán szépnek mondható mindenütt,

s e hét pár napi melege a Garam- és Zsitva-völgy mélyebb fekvésű, vizenyős talajára is kedvezőleg hatott. — Az ipolysági vasut kiépítésének előmozdítása czéljából, mint annak idején közöltük is 50,000 frtot ajánlott meg Hontmegye törvényhatósága. E tekintélyes összeg egy része már fedezve van; a hiányzó 28,000 frtot pedig — mint értesülünk — az ipolysági takaréktár 6 %-os kamatra ajánlja föl a megyei törvényhatóságnak; ha ugyanis e fedezetlen összeg az érdekeltség által, vagy más uton beszerezhető nem volna.

— Hymen. Póly a Andor solymosi földbirtokos október hó 18-án vezette oltárhoz Farkas Lajos zsemberi lakos kedves leányát, Elzát. Násznagyok voltak Podhorszky György, kir. tanácsos és terényi földbirtokos, Lakner László lévai urad. számtartó; vőfélyek: Hajdu Kálmán és Lukács György. — Öröm és boldogság koszorúzza frigyüket!

— A szüretre vonatkozólag Verebely és vidéke szőlősgazdáinak tapasztalata nyomán vesszük: hogy e vidéknek mennyiségre nézve közép-, minőségre nézve pedig jó bor termése volt. Szedés után 7—8-ad napra indult a must forrni, amiből a viuczellérek erős bort jósolnak. — Ara a mustnak Léva s Verebely vidékén hektoliterenként 7—10 frt között váltakozik. Ez még nem irányadó a bor árára nézve, mivel a must értékét kiforrás előtt meghatározni nehéz, most csak az árus iránti bizalom emeli a must árakat.

— A katonai ellenőrzési szemle a cs. kir. 26. sz. gyalogezred részéről Léván, f. hó 20-án tartatott meg, melyre a lévai illetőségű szabadságot és tartalékos katonákból idézve volt 70 fő, kik közül megjelent 39, igazolt távol 30, igazolatlan távol maradt 1. — Ugyan e napon megtartott ellenőrzési szemlé, más megye, — illetve község és ezredbeli idegen katona jelentkezett, és pedig: a 26. számú gyalogezredből 49, a 25. számú gyalogezredből 1, a 12. számú gyalogezredből 7, a 71. számú gyalogezredből 4, a 72. számú gyal. ezredből 4, a 76. számú gyal. ezredből 3, a 19. számú gyal. ezredből 1, a 4. számú gyal. ezredből 1, a 44. számú gyal. ezredből 1. Összesen 71 fő. A m. kir. 61. számú honvéd zászlóalj részéről az ellenőrzési szemle f. hó 23-án tartatott meg a honvéd laktanyában, melyre a lévai illetőségű honvédekből idézve volt 29, kik közül megjelent 12, igazolt távollevő 13, igazolatlan távol maradt 4.

— A szegény-érzet üldözte a halálba Tomaso-vits János, zsitvaújfalusi, Léván szolgálatban levő, 18 éves urasági inast, ki hátrahagyott levelében bevallja, hogy lopást követett el s fél ennek következményeitől. A szerencsétlen vízzel töltött pisztolyal oltá ki életét.

— Hontmegyéből írják, hogy a szuhányi tanító széles körben ismert, kedves művelt leánya, Orosházy Karolin szíven lötte magát, mivel atyja nem engedte, hogy postakézelt legyen. — Részint az oktalan szigor, részint s legtöbbször a gyermek-nevelés hiányai: a sziv-képzés, a vallás-erkölcs elhanyagolása képezi a mindinkább terjedő öngyilkosság alapokat. — Jó szülők és tanítók pótoljátok e hiányokat! — Ti pedig ifjak ne az indulat első hevében

Tárcza.

Halottak napján.

(Elegia.)

Csöndes sírok között tolongó, tarka nép
Elöttem oly bizarr szatira, íreusa kép!
Horpadt hantok fölött mosolygó lány alak,
Porló, férges kobel lelkes ifjak alatt...
A becsület hősen nincs semmi síri jel,
A mely csak egy nevet, betűt árulna el;
S a bűn szép virágán, kit vad szenvedélye
Tört le és sodort a sötét síri mélybe,
Márvány angyal zokog, sírjára borulva,
Míntha az egekben szüszétt volna;
Rózsafüzér ölel keresztet, oszlopot
S neve körül tarka, kék, veres láng lobog.
Elhervad a rózsza titkon, elhagyottan,
S a láng, mint emléke, halványul, kilobban...

A mit te alkotál, dicső arany tavasz,
Mind oly fonnyadt, sápadt, oly búsan hervad az:
Mosolygó zöld levél, ébresztő madárdall,
Mind eltűnt a forró, fényes napsugárral,
S mit az élet-tavasz alkotott dicsően,
Mind ott porlik némán, hideg, nedves földben...
Szerelmes szív kéje, örítő bánata;
Gyönyör, melytől ittas boldog, ifju anya;
Küzdő hős szent heve, melytől lízbán ége;
Bánatos költőnek gyilkos ihlettsége;
Szenvedély, mely hitet, üdvöt lábbal tipor;
Mind oly csöndes, néma... egy kis maroknyi por.
„S e m m i -vel végződik minden élet — regény —
Ezt tanultam én a halottak ünnepén.

A lét egy czéltalan alarczos küzdelem;
Sujtunk jobbra, balra, sujtatunk szüntelen
S ha már kimerülve, ezer sebbel lepve
A szív nyugalomért, békeért epedne:
Megjelen a csontváz, a kitől úgy félnek,
A ki fejedelme ama örök éjnek,
Hol összefoly mind, mi pokol, mi égi;
Megjelen, s az álézat kaczagva letépi
S a kimerült harezos haldekölyva látja,
Hogy kit élnének vélt, mind legjobb barátja —
Nem ölik már egymást, fészkesnek hallgatag,
Fénytelen a vad szem, néma átkos ajak,
Együtt ünnepel mind, dúsgazdag és szegény
Ama szörnyű csontváz diadal ünnepén.

Hallgass el képzelmem... ne fess ilyen képet
Jó szüleim csöndes sírhalmához lépek.
Átkos gondolatok... hagyjatok, menjetek!
Ne fertőzzétek be e drága, szent helyet,
Hová fájó lelkem mindég csak visszatér,
Tővis koronáz bár, vagy örökzöld babér —

Őszi ködön által alkonyi pir reszket,
Aranynyal borítva hideg kökörszert.
Szoborként terdedek két porló szív felett,
Mely még oda lent is oh érzem, ugy szeret. —
Hit, remény visszatér fájó, bús szívembe...
S távol csengő harang sugja esti csendbe:
„Az élet regénye nem a sírnál szűnt meg
Eljön még a föltámadás, a diadal ünnep!...“

Romváry Károly.

Falusi karikaturák.

— A mi szatácsunk. —

Weinstangel Móríciz volna a valódi neve, mindazonáltal nem így hívják, hanem Vastengölös Ieziknek, pedig a jámbornak még szekere sem volt soha vastengelyes.

De hát voltaképen mért is hívják Vastengölös Ieziknek, mikor Weinstangel Móríciz a neve?!

Azért, mert falun a nem magyar neveket, azonnal minden belügyminiszteri engedély nélkül is megmagyarosítják, az illető tulajdonos akár akarja, akár nem. — Így lett aztán Weinstangel-ből Vastengölös, Sptizer-ből Peczer, Mittelmann-ból Mitugrász stb.

Ugy néz ki ez a mi Vastengölösünk, mint a kit a pusztában bujdosás megsanyargatott. Ha Abrahám meglátná nem merné eltagadni, hogy familiája, pedig az a maga idejében gazdag izraelita volt. Hosszu őszbevegülő szakál, jól táplált keleti orr, apró szürke örökké mozgó szemek, sűrű összenőtt vörösbe játszó szemöldök, mind oly ismertető jelei, hogy első pillanatra a szó szoros értelmében felismerjük benne a jelenlegi szatácsok és a milliomosok öregapját.

Egy másfél krajezáros sipon kezdte meg ez előtt 10 évvel, s most már a rongyok végráznakká alakultak át, s a batyu helyett egy szatács üzlete van, s abban sok mindent lehet kapni a 1/2 kros portékától fölfelé, az igaz, hogy csak 100 %-ra dolgozik, de falun ez is elég és nem sajnálom tőle, mert 11 tagu családjával falun másképen nem élhet meg.

Hitelez, ad, vesz, mindent a világon. Boltjában a tojás együtt van a safránnyal, az ecet a pálinkával, a víz a spiritusszal. — Az a jó szokása, különben megvan, hogy ha egyet törül, kettőt okvetlen fölír, s mire az év vége felé János gazdával leszámol, a jámbor, együgyű adósnak minden haja szála az éjnek mered a szörnyű számokra. A szatács számol 8 meg 8 az 18, meg 8 az 28; s az egykori iskolakerülő, most

pedig kortes-lével táplálkozó munkátlan, kék mándlis polgártárs fület vakarva, fizet, még bir.

Eredeti multság, látni és hallani a mi szatácsunkat, mikor elad, vagy vesz valamit. — Olyan szegény, olyan koldus akkor, szinte ugy könyörgi el a gazdától egy évi buzatermését, de ha ő ad el valamit, oly nyugodtan pörög a nyelve, hogy minden szavát igaznak hiszed. A mit megakar veenni, mind nem ér annyit, a mennyit ad érte, csak jó barátságból teszi, hanem a mit ő elad, az mind finom és olcsó, ezt is jó barátságból adja oda, s csak János gazdának, másnak a világért sem. — Az ő mértéke mindig jó, igazolja a példabeszéd; „megvan, mint a szatács fontja három fertály.“

Szép vagyona van kivált kötelezvényekben, de arról édes keveset tud mindenki; az étkezésén ugyan nem látszik meg, de meg a felesége sem jár selyem viganóba. Mindazonáltal annyit tudok róla, hogy jobban áll, mint sok pár-száz holdas köznemes, mert annak be van táblázva szép összegig a vagyona, s ha jól tudom, a mi szatácsunknak is van rajta egypár ezer frtja.

Fia is van neki, a Salamon Pesten jogász, s aligha nem lesz belőle ügyvéd, mert annak indult, mindég kitünően vizsgál. A jogászok 1/4-ede már a zsebében van; mivel ő nem fogad a lófuttatáson, de meg a biliárd mellett sem igen virrad meg, mint a jó szomszéd fia, Baglyasi Elemér. Ilya ő nem vesz plajbász lábai közé kiköleszött fiakker párát, hogy azt gondolja, miszerint ő most sportmann, hanem a helyett tanul, tanulja a kenyérkereset titkát.

Alázatos is a mi Vastengölösünk, azt hinnéd, hogy vizet sem tud zavarni, azonban próbáld csak elszámítani egy árva krajezárt, majd fölnyitja a száját úgy, hogy kamatostól adod neki vissza, csak-hogy ne beszéljen.

Kilátásunk van rá, hogy 10 év alatt a félfa Vastengölösé lesz, hanem azért gyalog jár, mert a lovának sok takarmány kell, s a fatengelyes szekér nagyon rázós; meg hisz Matusalem nem járt kocsin, milyen soká élt mégis. A mi embereink azt tartják, gyalog-járás a hosszú életnek titka.

Bizony, ha így baladunk, 10 év alatt Iezik a bőrünkben csinál a lovainak hamot és mi: nekem ugy tetszik, mintha megérdemelnék

Szecsódi.

kérjetelek tanácsot magától; hanem legyenek türelmesek s a munkálat keressetek erőt, mely fentart benneteket az életnek! Az idő behégeszti a szenvedések legmélyebb sebeit is; gyáva az, ki az életterhét elbírni nem képes!

— Egy érdekes kérdés merült föl Léván Deutsch Mihályné eltemetése körül; az illető ugyanis 10—12 év előtt az izr. vallásról áttért a katolikus hitre. De terhesnek találván a menyecske első kath. vallásu férjével a házasság rózsalánczait, elvált tőle s 1880-ban Bécsben (egy fölmutatott hatósági bizonyítvány állítása szerint) ismét visszatért az izraelita vallásra s egybe kelt a most megszomorodott hason vallásu férjével. A kath. pap saját hívének vallotta, a rabbi hivatkozva az áttérést igazoló bizonyítványra, követelte a jussát. Végre a polgármesteri hivatal a lajtantuli törvények respektálása szempontjából, a legutóbb történt vallásváltoztatás alapján a rabbinak ítélte az eltemetési jogot. — Nálunk a kánonjog alapján — ha jól tudjuk — keresztény az izr. vallást nem veheti föl; vajjon így van-e Ausztriában is? ha igen: ez esetben Deutschnét a törvény értelmében kath. vallásának kell tekinteni.

— A vigyázatlanság következménye. Béres Andrásné, lévai lakos szokás szerint boltba szaladt, hátrahagyva fölügyelet nélkül 1-éves kisdédét; mire visszajött, gyermekét a beszabadult malacok által összemarazangolva találta. Szolgáljon ez intő például a gondatlan anyáknak és fölügyelőknak!

— Gróf Teleky sándor szomszédja. Pompás anekdotát beszél el az örökké ifju Teleky Sándor gróf a „Magyar Salon“ most megjelent novemberi számában. „Van nekem — ugymond — egy unalmas szomszédom, mindig akkor jön a nyakamra, mikor legtöbb dolgom van. Ugy látszik, jól tölti az időt velem, mert alig tudok tőle menekülni. Két nagy fogyatozása van: mindig kérdez, mint egy vizsgáló bíró és kíváncsi, mint egy macska. Mikor a „Consommation est“ — et kiállították Párisban, irtam Munkácsynak és kértem, sziveskednék nekem egy fényképet küldeni, hogy legyen fogalmam a kép kompozíciójáról. Válaszában azt írja: nem küldhetek neked fényképet, mert nincsen és addig nem is lesz, míg az aczélszék el nem készül, de hogy fogalmad legyen, ide krikszlirozom. Majd kigrogottam bőrömből örömben. Az unalmas szomszéd nálam volt, látván szememben örömet, szokott kíváncsiságával kérde: „Kítől kapott levelet?“ — „Munkácsytól.“ — „Párisból?“ — „Párisból.“ — „Szabad látnom?“ — „Tessék.“ — „Éz az ő írása?“ — „Az övé.“ — „És ez a rajz?“ — „Az is!“ — „Na kérem alásan az én Jóska fiam szebben rajzol és az írását nem is lehet összehasonlítani a Munkácsyéval.“ — Ezt a sajátkezű vázlatát és sajátkezű írását a mesternek közli a „Magyar Salon“ novemberi füzeté, mely Munkácsinak van szentelve. Közli a mester összes híres festményeit, szülöházát, színes arczképét és ír róla Jókai, gróf Teleky Sándor, Telepy Károly, Patakyl László, Szana Tamás.

— Födött cirikusunk lesz. Nyittráról Könyöt. A renez cirikus egyik, volt lovaglója Lévéra érkezett. A társulatról a Nyittrai Lapok teljes elismeréssel szólnak. Ajánljuk az érdeklődő közönség figyelmébe.

— Rövid hírek. — Időjárás: A jövőhétre általában esendes derülést várhatni, északkeleten helyenként éjjel dérral. — Új honvédelmi miniszter. Ofensége báró Fehérváry Géza államtitkár nevezte ki honvédelmi miniszterre. — A Duna szabályozása 17 millió forintban van előirányozva. A munkálat 12 év alatt lesz keresztül vive, melyet a jövő évben 600,000 frtal kezdenek meg — Sarah Bernhardt a híres francia színésznő aggasztólag megbetegedett, némely hír szerint meg is tébolyodott; betegségének oka: Richeyin költő, — ki miatt Sarah Bernhardt férjét Damalától is elvált — ott hagyta a szeszélyes, szenvedélyes művésznőt.

— József főherczeg Ofensége, mint az alesúthi tüzoltóság főparancsnoka a napokban Alesúthtól ¼ órányira fekvő Szaár községben támadt tüznél szokása szerint ő maga vezényelt; az az oltási munkálat 11 órától reggeli 7 óráig tartott, az erős, hidegszél éjtélután esővel vegyítve nagyon zavarta az oltási műveletet s ugyanesak megpróbálta a legénységet — derék, fenséges vezérével együtt. — A villany világítást Temesvárott egy angol társulat kellő garanciája mellett hajlandók alkalmazásba venni, a próba világításra 15 nap van kitzúve, 731 lámpáért 29,000 frtot fizet a város — Az a hír kering, hogy Szilágyi Dezsőt közelebb kinevezik igazságügyi miniszternek s ez esetben Pauler a kuria elnökévé lesz. — Londonban a radikálisok politikai partja egy igen látogatott népgyűlést tartott (100,000 ember vett benne részt.) melynek célja volt: tüntetni a felsőház eltolése mellett. — A jövő évi farsang teljes hat hétig fog tartani (január 4-től febr. 17-éig.) Elég idő lesz tehát kézfogóra lakodalomra, tánezra, unalomra, boszszankodásra és számlafizetésekre is. — Blaskovits Ernő lovai az idén 54,000 frtot nyertek. — A váci püspöki erdőben oly vaddisznó löttek, melynek színe piszkos fehér, s foltokkal volt tarkázva. — A Semberly-féle hajdu-böszörményi 6000 holdias birtokot Csávozszy az „Egyetértés“ szerkesztője vette meg 310,000 frtért. — Az országgyűlésen hosszas vita folyt a fölirati javaslat körül; 441 igazolt képviselő közül igen-nel szavazott 195, nemmel 133, távol maradt 112. A kormány többsége ez alkalommal 62 volt. — Belgiumban a községi képviselő választások alkalmával a liberálisok tért nyertek s erre a király a konzervatívok ellenzése daczára velük érintkezésbe lépett s Bernaer elnöksége mellett új miniszteriumot alakított. — A földhitelintézet 50,000 frtos nyereseményét egy brodyi szegény, fiatal jegyes pár közös lözzal

nyerte meg. — Boldog város. Athenben 84,906 lakos között 48,246 férfi és csak 37,660 nő van. Ott kapos ám a leány! — A delegáció Budapestén már összeállt, a tárgyalás alá vett közös költség 126 millió forintban van előirányozva. — Az országgyűlés pedig november 22-ig szünetel. — Az országos kiállításon 72 épület lesz, és pedig 42 nagyobb és 30 kisebb pavilon. — Honti dícsőség. A m.-szigeti udvari pavilon Gregersen G. ezég készíti, (a vállalkozó hontmegyei származásu.) — Munkácsy Mihály az új országgházszámára két képet fest, egyik: „Szent István király törvényhozói működését az ország rendei között“ tünteti fel, a másik: valószínűleg Mátyás király idejéből lesz meritve.

Apróságok.

Megtiszteltetés. — Két iskolaszéki tag állított be a falusi iskolába. A tanító jávában foglalkozván, későn vette észre a beépöket. — „Engedelmet kérek, bizony nem is vettem észre önöket. Tessék leülni!“ De hová? csak most veszi észre a tanító, hogy csak egyetlen rozszant székkel rendelkezik. — „Miska, Saanyi! hozzátok ide a számárpádot!“ — Segített magán a tanító.

Közgazdaság.

Patkolás patkószög nélkül.

Egyesek már régen törték azon fejüket, miként lehetne a lovat megpatkolni — a nélkül, hogy a patába szöveget verjenek? Számos meghiusult kísérlet után végre egy berlini ezégnek sikerült a kérdést megoldani.

E ezég oly patkókat készít, melyeknek alsó lapja kivájt árkoeskával bir, melybe szöglyukak vannak kifurva. A patkó megerősítéséhez szükséges szög egyik vége kampós és a pata külső falába akasztatik, a másik vége a patkó szöglyukán keresztül huzatik és a kivájlási koczkába mélyesztetik. Ezen vasalásnak a következő jó oldalai vannak: ily patkó fölveréssel a lovat megnyilalni, a szöveget az eleven husba beverni nem lehet, mivel a patahegyfalába a furó segélyével csakis egy bizonyos mélységig lehet lyakat furni. E kampós szög alkalmazásával egyszersmind jó karban tarthatjuk magát a patát is, mivel sohasem jutván a patába szög, az nem rongyolódik szét, a kampós szöveget pedig a körülményekhez képest a patafalán magasabbra akaszthatjuk, sőt e szöveget új vasaláskor ugyanabba a lyukba is akaszthatjuk, mint a melyikben az előbbeni vasaláskor volt, miáltal teljesen elejét vesszük az ugynevezett üres fal képződésnek.

A szögek a legerősebb vasból készítettettek, a patkó pedig a mellett, hogy szintén kitünő vasból készült még kípárnázott is, amenyiben a pata és a patkó közé egy ruganyos szövetet szoktak alkalmazni, miáltal a ló járása még kényelmesebb. E szövet a pata kivájt árkába is belenyulik úgy, hogy ilyen patkóval sima jégen, avagy aszfalton sem csuszik el a ló. Epen ezen oknál fogva karmokat és sarkokat csak legritkább esetben alkalmaznak e patkóra.

A patkók tartósságát az eddigi kísérletek szerint 4—5 hétre lehet tenni. Egy-egy vasalás nem kerül többbe az eddig szokásban levőnél s a következő módon történik.

A régi patkó levétele után a ló patáját a szokásos módon tisztára megnyessük és a szarufal alsó részét mindenütt ott, ahova a patkó szöglyukai esnek, kissé megreszeljük, azután kijelöljük a szögek helyét és a szarufalat, e helyeknek egy a célra készült furó segélyével megfurjuk. A furó lyukak mentől ferdébben álljanak, vagyis furás közben a furó felső végét mentől közelebb tartjuk a ló lábához. Erre a horgos szöveget a patára tett patkó lyukain keresztül dugjuk, a pata falába beakasztjuk és a patkótalon kiálló szögvégeket harapófóval lehajtjuk, illetve ez által a patkót meghuzzuk. Az így lehajtott szögvégeket, a patkó árkába beverjük s a kiálló fölösleges véget lecsipjük. Végül egy ruganyos szövetet verünk a patkó árkába, úgy hogy az azt teljesen kitöltse. E ruganyos szövet nem egyéb, mint kátrányozott kőcz és tisztán arra szolgál, hogy a lovat az elsiklástól megvédje.

Az olyan lovak patkóit, melyek a patkó feloldalát kopatják el erősebben, föl lehet a másik láb patkójával cserélni. Ily esetben a patkót nagyon egyszerűen le lehet vennünk azáltal, hogy a kampós szöveget éles harapófóval ketté vágjuk, mire a patkó magától lecsik.

Ha pedig bármilyen oknál fogva, egyik-másik kampós szög megtárog, vagy eltörik, kicserélhetjük azt egy másikkal a nélkül, hogy a patkót egészen le kellene szednünk, csupán a kőczot kell azon helyen kivevőnk, ahol a tört, vagy elromolt kampós szög áll.

Kétségtelen, hogy ezen egyszerű találmány kiváló hasznára fog válni lötenyészto gzdáinknak, ha tartóssága tényleg bebizonyul.

E — s.

Irodalom és művészet.

— „Hazánk“ történelmi közlöny októberi füzeté az előbbiekhez hasonló, következő érdekes tartalommal jelent meg: Deák Ferencz békekövettsége Melezer Istvántól. Kosuth, a szónok és író n. r.-tól István főherczeg életéből Geliich Richardtól. A tiszai határőrvidék Ivány Istvántól. A Mak-féle forradalmi mozgalomról. Komárom 1848—49-ben. Id. Szimneyi Józseftől. Retegyi György emlékiratai Torma Károlytól. Tárcsa: Szemere László levele Szemere Bertalanhoz. — Mutatványszámot küld s előfizetést elfogad: Nyittrai és Társa Léván.

A „Korunk“ társadalmi, szépirodalmi és ismeretterjesztő budapesti hetilap lelkes szerkesztője, tanítóknak, kisebb fizetésű hivatalnokoknak és tanulóknak előfizetésben kedvezményt nyújt. Ezek részére a negyedévi előfizetési díj: 1 frt. — „Korunk“ szerkesztősége és kiadó hivatala Budapest IV. Szarka-utca 5.

Ezer magyar népdal zongorára alkalmazva! A „Magyar Dal-Album“ című egyetemes magyar népdalgűjtemény-

ből most jelent meg az ötödik kötet a 901—1000 számú dallamokkal zongorára alkalmazva. E 80 lapból álló, 200 dallamot tartalmazó és hangjegyalakú kötet ára fizetve csak 1 frt 80 kr. diszkötésben 2 frt 80 kr. Ezen országoszerter elterjedt gyűjtemény most már 1000 népdalt közölt, — a lehető könnyű átiratból kezdve a középnehézségű átiratig, — minden fokozatokban. Ára oly jutányos, hogy alig teszi más haszontérjedelmű zeneműnek 1/10-ed részét, tehát teljes joggal elmondhatni, hogy e gyűjtemény a magyar népdaloknak egyedüli népkiadása! A „Magyar Dal-Album“ mind az öt kötetének ára fűve 7 frt 80 kr, ugyanaz öt diszkötésbe kötve 13 frt 20 kr. Minthogy a Dal-Albumban csakis a dallamok foglaltatnak, minden kötethez külön szövegkönyv jelent meg „Magyar Daltár“ cím alatt, mely a Dal-Albumban foglalt 1000 dallam összes szövegeit dallam szerinti rendben tartalmazza, és pedig minthogy egy-egy dallam több szöveggel is bir: számra nézve mintegy 2000 önálló dalszöveget, vagyis körülbelül 6000 versszakot. A „Magyar Daltár“ külön is kapható, ára kötetenként 80 kr, diszkötésben 1 frt 60 kr. Részletes árjegyzék mindenkinék ingyen és bérmentve küldetik. Megrendelések legcélszerűbben a „Magyar Dal-Album“ kiadóhivatalához, Győrbe intézendők.

Közönség köréből.

I.

Léva, 1884. november 2-án.

Boldogult Schmidt Róbert barátunk temetése alkalmával többek megbízásából aláírási ívet bocsájtottam ki a koporsóra helyezendő koszoru költségeinek fűdözésére, melynek az elhunyt barát iránti szeretet és tiszteletből kifolyólag oly szép eredménye lön, — miként rövid idő alatt 151 frt iratott alá.

Tekintve, hogy az eredetileg kitzűtt czél csak 7 frtot vett igénybe, a boldogult számos barátja és az adakozók által a fönmaradt összegből egy siremlék föllállítására utasítottam. Miután a siremlék már fönnáll, a mai napot véltem legalkalmasabbnak arra, a midőn boldogult barátunk emlékének úgy is minden barátja, tisztelője és jóakarója, pár pillanatot szentel — sáfarkodásomról számot adni.

Adakoztak: Schwarz György 2 frt, N. N. 5 frt, Nemecsek Gyula 1 frt, Rudolf János 5 frt, Kabina József 1 frt, Travnik Zsigmond 2 frt, Pollák Adolf 1 frt, Dr. Klein 2 frt, Dr. Medveczky Károly 5 frt, Jaross Ferencz 1 frt, Csekey Flóris 2 frt, Medveczky Ottó 1 frt, Névény Sándor 1 frt, Medveczky Sándor 2 frt, Mercader Alajos 2 frt, Belcsák László 2 frt, Missik Gyula 1 frt, Pressler Richard 10 frt, Kobarich Arnold 1 frt, Balbach Béla 1 frt, Huberth Vilmos 5 frt, Bellan Adolf 2 frt, Bolemann József 5 frt, Richter Ferencz 2 frt, Frühwald Antal 1 frt, Lakner László 3 frt, Hoffmann Ferencz 5 frt, ifj. Leidenfrost László 5 frt, Korezendorfer 3 frt, Leyrer Károly 2 frt, Pozsonyi Ádám 3 frt, Leidenfrost Ottó 5 frt, Lindtner 1 frt, Leidenfrost László 50 frt, Várady Antal 5 frt, Olvashatlan aláírás 1 frt, Konkoly Sándor 5 frt. Összesen 151 frt.

Kiadás: Koszoru és szalag fölirattal 7 frt, Gerendaytól sarkó Párkányba szállítással 97 frt, sarkó fölállításáért 20 frt, összesen 124 frt.

A maradvány 27 frtból 7 frtot több adakozó óhajtsa szerint a boldogult felekezeti szegények közötti kiosztás végett, tisztelendő Schleifer Armin úrnak, 20 frtot pedig a Stefánia árvaháznak adtam át.

Fogadják a jöszivü adakozók boldogult barátunk köszönetét, úgy fogadja a lévai uradalom is, melynek nagylelkű intézői a fényes eltakarítás költségeit viselni és a sarkóvet Párkányból elhozatni kegyesek voltak.

Konkoly Sándor.

II.

Köszönetnyilvánítás.

Alulírt bizottság halás köszönetét fejezi ki tekintetes Konkoly Sándor ügyvéd ur által — a Schmidt Róbert siremlékére gyűjtött összeg részletéből — a Stefánia-árvaház javára fölajánlott s hozzánk beküldött 20 frt. kegyes adományért.

Léva, 1884. okt. 30.

A Stefánia-árvaház bizottsága.

III.

Köszönetnyilvánítás.

Boldogult Schmidt Róbert siremlékére gyűjtött s fönmaradt összegből, tekintetes Konkoly Sándor ügyvéd ur felekezeten-beli szegények számára hozzám 7 frtot 5 volt szives küldeni. Fogadják a kegyes adakozók a szegények nevében halás köszönetemet.

Léva, 1884. nov. 1 én.

Schleifer Armin,

ígh. ev. lelkész.

Szerkesztői üzenet.

R. K. Budapest. Ha nem ismernék írői tehetségét, késedelem nélkül megszabnánk a kört, így azonban felhagyjuk részese a társadalmi élet tájmezejét; válasszon tetszése szerint lapunk keretébe illőt.

Titilla. Eltalálta a papir kosárba megy. Az előbbiek még jobbak voltak. — De ki is látta azt: „az imádott“-hoz intézett „ábrándban“ a szüreti traktá „ludozomb“ -jára térti! — Szecsődi. Megkaptuk az újabbakat is. Sort kerítünk rájuk csak türelmet kérünk.

Lévai piaci-árak.

Rovatvezető: Könyv József, városkapitány. Buza: m.-mázsánként 7 frt. — kr — 7 frt 20 kr. Kétszeres 5 frt — kr 5 frt. 50 kr. Rozs: 6 frt — kr — 6 frt 40 kr. Árpa: 7 frt — kr — 7 frt 60 kr. Zab: 6 frt 50 kr — 6 frt 70 kr. Kukoricza: 6 frt — kr — 6 frt 50 kr. Bab: 8 frt — kr — 9 frt — kr. Lenese: 8 frt 50 kr — 9 frt 80 kr. Köles: 5 frt.

Felelős szerkesztő: Holló Sándor.

Lapkiadótulajdonos: Nyittrai és Társa.

<p>E rovatban minden szó egyszeri beiktatása 3 krba kerül; bélyeg díjban — a lakás megjelölése mellett — fizetendő minden egyszeri beiktatásért 37 kr.</p>	<p>KIS HIRDETÉSEK. 275.</p>	<p>Hirdetésekre bővebb fölvilágosítást Nyitrai és Társas kiadóéig ad, ki levélbeli tudakozódásra postabélyeg beküldése mellett azonnal válaszol.</p>
<p>Regale bérbeadás. Gróf Breuner Ágoston ur tulajdonát képező Garam-Kis-sallói italmérségi jog Zelizen a gazd. központi irodában ez év december hó 1-én nyilvános árverés útján bérbe fog adatni. Érdeklődőknek fölvilágosítást ad — Zelizen, 1884. október 30. 25. A felügyelő hivatal.</p>	<p>nehány napot Léván tölt s ez idő alatt szakmájába vágó bármely nemű hangszert javítást, hangolást teljesít. Bővebb értesülést nyelhetni P a z á r Károly képezdei tanár urnál. 26.</p>	<p>készleteimet is, akár darabonként, akár együtt véve. Lakásom: özv. Bolemán Ede né urnő házában Léván. 28. Barbaesy Pál.</p>
<p>Zongora-orgona hangoló. Máhy Ferencz budapesti, jeles zongora- és orgona készítő mester</p>	<p>R. K. . . nak. Jól van! Nemtelen esz-köze méltó önhöz. mutassa meg! Azután majd számolunk. 27.</p>	<p>Eladó-ház. Léván, a Kaszinó-utczában a 258-ik számú ház szabadkézből eladó. Ugyane házban: templomok elejébe való két nagy darab szürke márvány lap, vas-és márvány siremlékek, elköltözés miatt szintén eladók. Bővebben értekezhetni: Léván. 29. Matulay József háztulajdonosnál.</p>
<p>Eladás. Elköltözés miatt igen jutányos ár mellett eladom a csak négy hóval ezelőtt veti, — s még teljesen új 3 szoba-bébi butoraimat, — valamint konyha</p>		

Singerstr. 15. zum goldenen Reichsapfel.

Pserhoffer J.

gyógy-szertára Bécsben.

Vértisztító-labdaesok, ezelőtt **Universal-labdaesok** mely nevet teljes joggal megérdemlik. mert kevés betegségek, melyben ezen labdaesok csodálatos hatásukat ne mutatták volna ki. A legmakacsabb esetekben, hol más orvosság hiába alkalmaztatott, e labdaesok által teljes gyógyulás értezt el. **1 doboz 15 labdaesossal 21 kr., 6 dobozt tartalmazó csomag 1 frt 10 kr., (Egy csomagnál kevesebb nem küldetik.)**
Számítalan irat érkezik, melyekben a fogyasztók a legkülönbözőbb nehéz betegségek-ből való felgyógyulásukért köszönetet mondak. Mindenki, ki egyszer kísérletet tett e szerrel, azt tovább ajánlja.

A sok közül álljon itt egy néhány.

Weidhoffen Ybs mellett nov. 24. 1880

Nyilvános köszönet.

Tekintetes ur 1862. óta aranyérben és huyrekedésben szenvedtem: orvosilag is kezeltettem. de eredménytelenül, betegségem mind rosszabbult, úgy hogy egy idő óta erős hasfájást éreztem, teljes étvágytalanság állott elő. mihelyt akármilyen kevés ételt, vagy italt magamhoz vettem, emelygés és erős fulladást éreztem míg végre ön vértisztító labdaesait használván, majdnem gyógyíthatlaná vált szenvedésemtől megszabadultam.

Midőn Tekintetességének vértisztító labdaesait és más erősítő orvosságaiért nem tudom elismerésemet és köszönetemet eléggé kifejezni, nagyrabecsüléssel vagyok.

Johann Oellinger.

Tekintetes ur! Szerencsés voltam véletlenül az ön vértisztító labdaesainak birtokába juthatni, melyek nálam csodákat műveltek. Már évek óta szenvedtem főtájás és szédülésben, egy barátom az ön kitűnő labdaesaitól 10 darabot engedett át a ezen 10 labdaes úgy helyreállított engemet, hogy az valódi csoda. Hála köszönetem mellett kérem ismét egy csomagnak a megküldését.
Piszka, márcz. 13. 1881.

Parr András,

Bellitz, 1874. január 2.

Mélyen tisztelt Pserhoffer ur! Én és sokan mások, kik az ön „vértisztító piluláinak“ egészségünket köszönjük, irást a fejézüik ki legmélyebb hálánkat. Az ön pilulái sok betegségben, mely ellen semmi más szer nem használt, a legesodásabb gyógyerőt tanusították. A nők vérfolyásánál, rendetlen

C. v. T.

Cserey, 1874. május 17.

Tekintetes ur! Mithogy az ön „vértisztító pilulái“ feleségemnek, a ki évek óta idült gyomorban és eszban szenvedett, nemcsak visszaadták az életet, hanem új ifjúi erőt is öntöttek belé. más, hasonló betegségekben szenvedők kérésére még két tekerés utánvétel mellett megküldésére kérem föl

Spistek Balasz

Arverési hirdetmény.
Alulirt kiküldött végrehajtó az 1881. évi LX. t. cz. 102. §-a értelmében ezennel közlésezi, hogy a lévai tekintetes kir. járásbíróaság 1884. évi szept. 6-án 1732. számú végzésével Nemes-sányi Miklós felperes részére özv. **Várady Cornelia** lévai lakos alperes ellen 500 frt tőke, ennek 1884. év apr. hó 28. napjától számítandó 6% kamatai, és eddig összesen 97 frt 90 kr. perköltség követelés erejéig elrendelt kielégítési végrehajtás alkalmával bíróság lefoglalt és 600 frtra becsült házbutorok és marhából álló ingóságok nyilvános árverés útján eladatnak.
Mely árverésnek 1732. sz. kiküldetést rendelő végzés folytán a hely szinén, vagyis Léván alperes lakásán leendő eszközökre 1884. év novemberhó 21. napjának délelőtti 8 órája határidőül kitűzetik, oly kijelentéssel, hogy ezen árverésen a fentebb jelzett ingóságok az 1881. LX. t. cz. 107. §-a értelmében a legtöbbet ígérőnek készpénz fizetés mellett szükség esetén becsáron alul is elfognak adatni.
Az elárverezendő ingóságok vételára az 1881. évi LX. t. cz. 108. §-ában megállapított föltételek szerént lesz kifizetendő.
Ez árveréshez venni szándékozók a kitűzött időben a községi bíró házában elvártnak.
Együttal közzététetik, hogy mind azok, kik a lefoglalt tárgyakra tulajdon vagy elsőbbséggel bírnak, elsőbbségi igényüket az árverés megkezdése előtt annyival inkább bejelentésük — mert különben a végreh. törv. 96. §-a kapcsában egyedül a vételár fölölegére fognak utasíttatni.
Kelt Léván, 1884. év okt. hó 25. napján.
Litassy Nándor,
kir. bir. végrehajtó.

Arverési hirdetmény.
Alulirt kiküldött végrehajtó az 1881. évi LX. t. cz. §-a értelmében ezennel közlésezi, hogy a lévai tekintetes kir. járásbíróaság 1884. évi 3489. számú végzésével Eggenhoffer Sebestyén fölperes részére **Nagy Antal** szódói lakos alperes ellen 287 frt 82 kr. tőke, ennek 1879. év. szept. hó 6. napjától számítandó 6% kamatai, és eddig összesen 18 frt 16 kr. perköltség követelés erejéig elrendelt kielégítési végrehajtás alkalmával bíróság lefoglalt és 775 frtra becsült **4 drb ló és 2 drb tehénből** álló ingóságok nyilvános árverés útján eladatnak.
Mely árverésnek 3489. sz. kiküldetést rendelő végzés folytán a helyszinén vagyis **Szódón** leendő eszközökre 1884 év novemberhó 17. napjának délutáni 3 órája határidőül kitűzetik, oly kijelentéssel, hogy ezen árverésen a fentebb jelzett ingóságok az 1881. LX. t. cz. 107. §-a értelmében a legtöbbet ígérőnek készpénz fizetés mellett szükségeseten becsáron alul is elfognak adatni.
Az elárverezendő ingóságok vételára az 1881. évi LX. t. cz. 108. §-ában megállapított föltételek szerént lesz kifizetendő.
Ez árveréshez a enni szándékozók a kitűzött időben a községi bíró házában elvártnak.
Együttal közzététetik, hogy mind azok, kik a lefoglalt tárgyakra elsőbbséggel bírnak, elsőbbségi igényüket az árverés megkezdése előtt annyival inkább bejelentésük — mert különben a végreh. törv. 96. §-a kapcsában egyedül a vételár fölölegére fognak utasíttatni.
Kelt Léván, 1884. év okt. hó 25. napján.
Litassy Nándor
kir. bir. végrehajtó.

Arverési hirdetmény.
Alulirt kiküldött végrehajtó az 1881. évi LX. t. cz. 102. §-a értelmében ezennel közlésezi, hogy a lévai tekintetes kir. járásbíróaság 1884. évi 2734. számú végzésével Klein Lipót felperes részére **Nagy Antal** és neje szódói lakosok alperesek ellen 390 frt tőke, és eddig összesen 27 frt 12 kr. perköltség követelés erejéig elrendelt kielégítési végrehajtás alkalmával bíróság lefoglalt és 660 frtra becsült **40 kereszt árpa és 40 kereszt búzából** álló ingóságok nyilvános árverés útján eladatnak.
Mely árverésnek 2734. sz. kiküldetést rendelő végzés folytán a helyszinén vagyis **Szódón** leendő eszközökre 1884. év november hó 17. napjának délutáni 2 órája határidőül kitűzetik, oly kijelentéssel, hogy ezen árverésen a fentebb jelzett ingóságok az 1881. LX. t. cz. 107. §-a értelmében a legtöbbet ígérőnek készpénz fizetés mellett szükség esetén becsáron alul is elfognak adatni.
Az elárverezendő ingóságok vételára az 1881. évi LX. t. cz. 108. §-ában megállapított föltételek szerént lesz kifizetendő.
Ez árveréshez a venni szándékozók a kitűzött időben a községi bíró házában elvártnak.
Együttal közzététetik, hogy mind azok, kik a lefoglalt tárgyakra elsőbbséggel bírnak, elsőbbségi igényüket az árverés megkezdése előtt annyival inkább bejelentésük — mert különben a végreh. törv. 96. §-a kapcsában egyedül a vételár fölölegére fognak utasíttatni.
Kelt Léván, 1884. év okt. hó 23. napján.
Litassy
kir. bir. végrehajtó.

Arverési hirdetményi kivonat.
A lévai kir. bíróaság mint telekkönyvi hatóság közhírré teszi, hogy a m. kir. államkincstár végrehajtónak **Balya András** jogutódai végrehajtást szenvedő elleni 147 frt tőkekövetelés és járuléka iránti végrehajtási ügyében **Balya András** jogutódja legifjabb **Balya Jánosnak** a kis sárói 19. sz. tjkvben. A I. I. sorszám alatt fölvett fekvőségére és tartozékára az árverést 400 frtban ezennel megállapított kikiáltási árban elrendeite, és hogy a fennebb megjelölt ingatlan az 1884. évi novemberhó 10-ik napján, délelőtti 10 órakor **Kis-Sáro** községben a bíró házában megtartandó nyilvános árverésen a megállapított kikiáltási áron alól is eladotni fog.
Árverezni szándékozók tartoznak az ingatlanok becsáranak 10/10-át, vagyis 40 frt o. é. készpénzben, vagy az 1884. LX. t. cz. 42. §-ában jelzett árfolyammal számított és az 1881. évi novemberhó 1-én 3333. sz. a. kelt igazságügyi-minisrtéri rendelet 8. §-ában, kijelölt óvadékképes értékpapírban a kiküldött kezehez letenni, avagy az 1881. LX. t. cz. 170. §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átszolgáltatni, azonban a bánatpénzletétele alul amennyiben a magyar földhitelintézet az árverezők sorában akarna lépni, fölmentetik.
Kelt Léván 1884. évi július hó 9. napján.
A lévai kir. bíróaság, mint telekkönyvi hatóság.
Gyenes József,
kir. járásbíró.

Amerikai köszvény-kenőcs gyorsan és biztosan ható, kétségtelenül legjobb szer minden köszvényes és csuzos baj, nevezetesen hátgerinczbaj, tagszagatás, görcs, ideges fogfájás, fülzszakgatás stb. ellen. 1 frt 20 kr.

Chihai tolette-szappan, a legtökéletesebb a szappangyártás terén. Használata után a bőr bársónysima lesz és igen kellemes szagot tart meg. Igen sokáig tart és ki nem szárad. Egy darab 70 kr.

FAGY-BALZSAM Pserhoffer J.-től, évek óta legbiztosabb szernek van elismerve mindenféle fagybajok idült sebek stb. ellen, 1 tégely 40 kr.

ÉLET-ESSENTIA (prágai cseppek) megromlott gyomor, rossz emésztés, mindenféle altesti bajok ellen, kitűnő háziszser. 1 üvegecske 20 kr.

POR, LÁBIZZADÁS ELLEN. Ezen szer eltávolítja a lábizzadást s az ez által kellemetlen szagot, épen tartja a lábballit és ártalmatlan szernek van bebizonyulva. Egy doboz ára 50 kr.

PATE PECTORALE (Georgé-től) Sok év óta a legjelesebb és legkellemesebb gyógyszer egyike, nyálkásság, köhögés, rohadtság, nátha, mell és tüdőbaj, hörghurut ellen általános elismerve. 1 doboz 50 kr.

TANNOCHININ HAJKENŐCS, Pserhoffer J.-től, évek óta orvosok és laikusok által valamennyi hajnövesztő szer között a legjobbnak elismerve, 1 csinosan kiállított nagy szeleuce ára 2 frt.

EGYETEMES TISZTÍTÓ-SO Wollrich A. V.-től. Kitűnő háziszser, megzavart emésztés minden következményei, u. m.: fejfájás, szédülés, gyomorgörcs, gyomorhív, aranyér, dugulás, stb. ellen 1 csomag ára 1 frt.

Valamennyi francia különlegesség vagy rakáron tartatik, vagy kívánatra pontosan s a legjutányosabban beszereztek.

5 frton alóli megrendelések az összegnek postautalvánnyal előre beküldése mellett postán, nagyobb megrendelésnél utánvétellel is küldetnek. 280.12-3.

Előleges jelentés.

CIRKUS KÖNYÖT.

Léva város és környéke t. közönségének van szren-csém tisztelettel jelenteni, hogy kedden november 3-án, az általános ismert műlovagló-társulatommal Lévára érkezem és szerdán november 4-én az első nagy megnyitási-előadást az „Arany-Oroszlán“ szin-helyiségében megkezdem.

A cirkus fütve lesz.

Bővebb tudositást a falplakátok adnak.

Teljes tisztelettel

Könyöt L.

lovárda igazgató.

281.